

PROGRAM PRIORYTETOWY

Tytuł programu: Ciepłe Mieszkanie

ZAKRES OGÓLNY

1. Cel programu

Poprawa jakości powietrza oraz zmniejszenie emisji pyłów oraz gazów cieplarnianych poprzez wymianę źródeł ciepła i poprawę efektywności energetycznej w lokalach mieszkalnych¹ znajdujących się w budynkach mieszkalnych wielorodzinnych².

2. Wskaźnik osiągnięcia celu

Stopień realizacji celu programu mierzony jest za pomocą wskaźnika osiągnięcia celu pn.

- 1) Liczba lokali mieszkalnych o poprawionej efektywności energetycznej [szt.]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 80 000 szt.
- 2) Liczba wymienionych nieefektywnych źródeł ciepła³ [szt.]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 80 000 szt.
- 3) Zmniejszenie zużycia energii końcowej [GJ/rok]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 2 061 810 GJ/rok.
- 4) Ograniczenie emisji pyłu o średnicy mniejszej niż 10 mikrometrów (PM10) [Mg/rok]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 2 080 Mg/rok.
- 5) Ograniczenie emisji benzo(a)pirenu [Mg/rok]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 1,83 Mg/rok.
- 6) Zmniejszenie emisji CO₂ [Mg/rok]
Planowana wartość wskaźnika osiągnięcia celu dla bezzwrotnych form dofinansowania wynosi co najmniej 188 890 Mg/rok.

3. Budżet

Budżet na realizację programu wynosi 1 400 000 tys. zł.

4. Okres wdrażania

Program realizowany będzie w latach 2022-2026, przy czym:

- 1) zobowiązania podejmowane będą do 30.06.2024 r. (zawieranie przez wfośigw umów z gminami);

¹ Przez lokal mieszkalny należy rozumieć samodzielny lokal mieszkalny w rozumieniu ustawy z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali.

² Przez budynek mieszkalny wielorodzinny, dla potrzeb programu, należy rozumieć budynek mieszkalny, w którym wydzielono więcej niż dwa lokale, w tym przynajmniej dwa samodzielne lokale mieszkalne.

³ Przez nieefektywne źródło ciepła w rozumieniu programu należy rozumieć źródło ciepła na paliwo stałe niespełniające wymagań rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie wymagań dla kotłów na paliwo stałe lub Rozporządzenia Komisji (UE) 2015/1189 z dnia 28 kwietnia 2015 r. w sprawie wykonania dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/125/WE w odniesieniu do wymogów dotyczących ekoprojektu dla kotłów na paliwo stałe.

- 2) środki wydatkowane będą przez wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej (wfośigw) do 31.12.2026 r.

5. Terminy i sposób składania wniosków dla gmin

- 1) Planowane są dwa nabory wniosków w trybie ciągłym; pierwszy nabór zostanie uruchomiony do 31.12.2022 r.; drugi nabór zostanie uruchomiony do 31.12.2023 r., w zależności od dostępności środków;
- 2) Terminy, sposób składania i rozpatrywania wniosków dla gmin określone są w ogłoszeniu o naborze lub w regulaminie naboru, które są zamieszczone na stronie internetowej właściwego terytorialnie wfośigw;
- 3) Terminy składania wniosków dla beneficjentów końcowych określają indywidualnie gminy w ogłoszeniach zamieszczanych na swoich stronach internetowych.

6. Koszty kwalifikowane

6.1. Katalog kosztów kwalifikowanych

Do dofinansowania w ramach programu kwalifikowane są koszty: urządzeń, materiałów i usług umieszczonych w Załączniku nr 1 do programu. Załącznik zawiera również minimalne wymagania techniczne dla poszczególnych pozycji⁴.

6.2. Kwalifikowalność VAT

Podatek od towarów i usług (VAT) jest kosztem kwalifikowanym tylko wówczas, gdy jest on faktycznie i ostatecznie ponoszony przez beneficjenta końcowego, a beneficjent ten nie ma prawnej możliwości odliczenia podatku naliczonego od podatku należnego w jakiegokolwiek części, zgodnie z przepisami ustawy o podatku od towarów i usług.

6.3. Okres kwalifikowalności kosztów

- 1) **rozpoczęcie przedsięwzięcia** przez beneficjenta końcowego rozumiane jest, jako poniesienie pierwszego kosztu kwalifikowanego (data wystawienia pierwszej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego) i może nastąpić nie wcześniej niż data zawarcia umowy o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego z gminą oraz nie wcześniej niż data ogłoszenia pierwszego naboru wniosków o dofinansowanie dla gmin w ramach programu przez właściwy terytorialnie wfośigw. Koszty poniesione wcześniej będą uznawane za niekwalifikowane.
- 2) **zakończenie przedsięwzięcia** przez beneficjenta końcowego (data wystawienia ostatniej faktury lub równoważnego dokumentu księgowego lub innego dokumentu potwierdzającego wykonanie prac) oznacza rzeczowe zakończenie wszystkich prac objętych umową o dofinansowanie, pozwalające na prawidłową eksploatację zamontowanych urządzeń.
- 3) Okres kwalifikowalności kosztów poniesionych przez beneficjentów końcowych zostanie określony w regulaminach naboru ogłaszanych przez gminy przy zachowaniu wymagań określonych w pkt 1) i 2), jednak termin zakończenia realizacji przedsięwzięcia nie może przekroczyć 31.12.2025 r.

7. Formy i warunki udzielania dofinansowania

7.1. Forma dofinansowania dla gmin

⁴ Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) opracował elektroniczną listę urządzeń i materiałów – lista zielonych urządzeń i materiałów (ZUM), która zawiera główne materiały i urządzenia zweryfikowane pod kątem zgodności z wymaganiami technicznymi określonymi w Załączniku nr 1 do programu. Lista ZUM jest dostępna na stronie internetowej <https://lista-zum.ios.edu.pl/>.

Dotacja ze środków udostępnionych wfośigw przez NFOŚiGW.

7.2. Warunki dofinansowania udzielanego przez wfośigw z udziałem środków NFOŚiGW dla gmin

- 1) Dotacja przyznawana jest gminie przez wfośigw obejmujący swoim działaniem teren województwa, w którym zlokalizowana jest gmina;
- 2) Gmina przeprowadza nabór wniosków dla beneficjentów końcowych;
- 3) Po przeprowadzeniu naboru i ocenie wniosków o dofinansowanie pod względem spełnienia warunków kwalifikujących do programu, gmina zawiera umowy o dofinansowanie z beneficjentami końcowymi;
- 4) Dotacja jest wypłacana przez wfośigw na podstawie złożonego przez gminę wniosku o płatność nie częściej niż raz na kwartał. Gmina występuje z wnioskiem o płatność dla zbioru przedsięwzięć zrealizowanych przez beneficjentów końcowych. W przypadku gdy kwota dotacji do rozliczenia przekracza 150 tys. zł, gmina może złożyć kolejny wniosek o płatność przed upływem danego kwartału;
- 5) Przedsięwzięcie realizowane przez gminę w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych, przy czym łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie z różnych źródeł nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia;
- 6) Ostatnie rozliczenie gminy musi zostać złożone do wfośigw najpóźniej do 30.06.2026 r.;
- 7) Gmina dokonuje kontroli w miejscu realizacji przedsięwzięcia, dla co najmniej 10% zakończonych w danym roku przedsięwzięć przez beneficjentów końcowych.

7.3. Beneficjenci

- 1) Beneficjentem programu jest gmina;
- 2) Beneficjentem końcowym jest osoba fizyczna spełniająca warunki określone w ust. 10 Części 1) lub Części 2) lub Części 3) programu.

7.4. Rodzaje przedsięwzięć

- 1) Przedsięwzięciem dla beneficjenta końcowego jest demontaż wszystkich nieefektywnych źródeł ciepła na paliwa stałe służących do ogrzewania lokalu mieszkalnego oraz:
 - a) zakup i montaż źródła ciepła wymienionego w Załączniku nr 1 do programu, do celów ogrzewania lub ogrzewania i ciepłej wody użytkowej (dalej cwu) lokalu mieszkalnego albo
 - b) podłączenie lokalu mieszkalnego do efektywnego źródła ciepła w budynku, spełniającego wymagania, o których mowa w ust. 12 pkt 9 i 10 Części 1), Części 2) lub Części 3) programu.

Dodatkowo mogą być wykonane (dopuszcza się wybór więcej niż jednego elementu z zakresu):

- c) demontaż oraz zakup i montaż nowej instalacji centralnego ogrzewania i/lub cwu w lokalu mieszkalnym, instalacji gazowej od przyłącza gazowego / zbiornika na gaz do kotła;
 - d) zakup i montaż okien w lokalu mieszkalnym lub drzwi oddzielających lokal od przestrzeni nieogrzewanej lub środowiska zewnętrznego (zawiera również demontaż);
 - e) zakup i montaż wentylacji mechanicznej z odzyskiem ciepła w lokalu mieszkalnym;
 - f) dokumentacja projektowa dotycząca powyższego zakresu.
- 2) Przedsięwzięciem dla gminy jest zbiór przedsięwzięć, o których mowa w pkt 1) realizowanych przez beneficjentów końcowych.

8. Szczegółowe kryteria wyboru przedsięwzięć

Kryteria oceny wniosków o udzielenie dofinansowania składanych w wfośigw przez gminy.

KRYTERIA DOSTĘPU			
Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1	Wniosek jest złożony w terminie określonym w regulaminie naboru		
2	Wniosek jest złożony na obowiązującym formularzu i w wymaganej formie		
3	Wniosek jest kompletny i prawidłowo podpisany, wypełniono wszystkie wymagane pola formularza wniosku oraz dołączono wszystkie wymagane załączniki		
4	Wnioskodawca mieści się w katalogu Beneficjentów, określonym w programie priorytetowym		
5	W ciągu ostatnich 3 lat przed dniem złożenia wniosku właściwy terytorialnie wfośigw lub NFOŚiGW nie wypowiedział Wnioskodawcy lub nie rozwiązał z nim umowy o dofinansowanie – za wyjątkiem rozwiązania za porozumieniem stron – z przyczyn leżących po stronie Wnioskodawcy		
6	Wnioskodawca wywiązuje się z zobowiązań publiczno-prawnych i cywilnoprawnych na rzecz właściwego terytorialnie wfośigw oraz NFOŚiGW i nie ma w stosunku do nich żadnych zaległości		
7	Cel i rodzaj przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
8	Okres realizacji przedsięwzięcia jest zgodny z programem priorytetowym		
9	Forma i intensywność wnioskowanego dofinansowania są zgodne z programem priorytetowym		
KRYTERIA JAKOŚCIOWE DOPUSZCZAJĄCE			
Lp.	NAZWA KRYTERIUM	TAK	NIE
1	Zasadność realizacji przedsięwzięcia.		
	<p>Wnioskodawca zobowiązuje się w oświadczeniu złożonym we wniosku o dofinansowanie do zapewnienia, że:</p> <ul style="list-style-type: none"> – Koszty kwalifikowane będą zgodne z programem, w tym w szczególności z Załącznikiem nr 1 – Rodzaje kosztów kwalifikowanych oraz wymagania techniczne dla programu, – Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu będzie zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie, – Wymianie/likwidacji ulegną wszystkie źródła ciepła na paliwo stałe, niespełniające wymagań minimum 5 klasy według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5 i po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w lokalach mieszkalnych beneficjentów końcowych wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych⁵ obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, – Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych 		

⁵ Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

<p>źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu,</p> <ul style="list-style-type: none"> - Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu, - Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej, - W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania. 		
--	--	--

Negatywna ocena któregośkolwiek z kryteriów dostępu lub jakościowych dopuszczających powoduje odrzucenie wniosku.

9. Postanowienia dodatkowe

- 1) Wnioski o dofinansowanie gmin są rozpatrywane przez wfośigw w terminie 30 dni od dnia wpływu do wfośigw, z zastrzeżeniem, że szczegółowy sposób postępowania z wnioskiem określa regulamin naboru.
- 2) Gmina może złożyć maksymalnie dwa wnioski o dofinansowanie w ramach programu.
- 3) Szczegółowe prawa i obowiązki gminy udzielającej dotacji w ramach programu określi umowa o dofinansowanie zawierana pomiędzy wfośigw a gminą.
- 4) Dofinansowanie będzie udzielone każdej gminie, która spełni warunki programu, aż do wyczerpania budżetu programu.
- 5) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta końcowego w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta końcowego, w trakcie realizacji oraz w okresie jego trwałości.
- 6) NFOŚiGW/wfośigw może dokonać kontroli przedsięwzięć u beneficjenta w jego siedzibie lub w miejscu realizacji przedsięwzięcia, samodzielnie lub poprzez podmioty zewnętrzne, od daty złożenia wniosku o dofinansowanie przez beneficjenta, w trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz nie później niż 6 miesięcy od dnia upływu okresu trwałości przedsięwzięcia zrealizowanego przez ostatniego beneficjenta końcowego objętego tym wnioskiem.
- 7) Okres trwałości przedsięwzięcia dla beneficjenta końcowego wynosi 5 lat od daty zakończenia przedsięwzięcia. W okresie trwałości beneficjent końcowy nie może zmienić przeznaczenia lokalu z mieszkalnego na inny, nie może zdemontować urządzeń, instalacji oraz wyrobów budowlanych zakupionych i zainstalowanych w trakcie realizacji przedsięwzięcia, a także nie może zainstalować dodatkowych źródeł ciepła, niespełniających warunków programu i wymagań technicznych określonych w Załączniku nr 1 do programu.
- 8) Na jeden lokal mieszkalny może być udzielone jedno dofinansowanie w ramach programu.
- 9) Dotacja dla beneficjentów końcowych spełniających warunki programu, przyznawana jest przez gminę, na terenie, której zlokalizowany jest budynek wielorodzinny, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty przedsięwzięciem.

ZAKRES SZCZEGÓŁOWY

Część 1) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do podstawowego poziomu dofinansowania

10. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy

Beneficjentem końcowym jest osoba fizyczna o dochodzie rocznym nieprzekraczającym kwoty 120 000 zł⁶, posiadająca tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego⁷ do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym, realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania:

- a) stanowiącym podstawę obliczenia podatku, wykazany w ostatnio złożonym zeznaniu podatkowym zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych;
- b) ustalonym:
 - zgodnie z wartościami określonymi w załączniku do obwieszczenia ministra właściwego do spraw rodziny w sprawie wysokości dochodu za dany rok z działalności podlegającej opodatkowaniu na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne, obowiązującego na dzień złożenia wniosku oraz
 - na podstawie dokumentów potwierdzających wysokość uzyskanego dochodu, zawierających informacje o wysokości przychodu i stawce podatku lub wysokości opłaconego podatku dochodowego w roku wskazanym w powyższym obwieszczeniu ministra;
- c) z tytułu prowadzenia gospodarstwa rolnego, przyjmując, że z 1 ha przeliczeniowego uzyskuje się dochód roczny w wysokości dochodu ogłaszanego corocznie, w drodze obwieszczenia Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie ustawy o podatku rolnym, obowiązującego na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie;
- d) niepodlegającym opodatkowaniu na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych i mieszczącym się pod względem rodzaju w katalogu zawartym w art. 3 lit. c) ustawy o świadczeniach rodzinnych, osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym rok złożenia wniosku o dofinansowanie, wykazany w odpowiednim dokumencie.

W przypadku uzyskiwania dochodów z różnych źródeł określonych powyżej w lit. a) -d), dochody te sumuje się, przy czym suma ta nie może przekroczyć kwoty 120 000 zł.

11. Intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

- 1) do 30% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 15 000 zł na jeden lokal mieszkalny,
- 2) do 35% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 17 500 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej zanieczyszczonych gmin⁸. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

⁶ Brany jest pod uwagę tylko dochód beneficjenta końcowego, a nie w przeliczeniu na członka gospodarstwa domowego.

⁷ W przypadku współwłasności lub wspólnego ograniczonego prawa rzeczowego beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich współwłaścicieli lub uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego na realizację przedsięwzięcia.

⁸ Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

12. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

- 1) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji⁹, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.
- 2) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- 3) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
 - a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż¹⁰;
 - b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
 - c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.
- 4) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 3), z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.
- 5) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.
- 6) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 7) Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych¹¹ obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem.
- 8) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego.
- 9) Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej.

⁹ Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), ponieważ nie wymaga się, aby działalność miała charakter zarobkowy, czy była prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły. W związku z tym działalność taka jak np. wynajmowanie budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, najem okazjonalny oraz inne formy udostępnienia tych budynków lub lokali na rynku, należy traktować jako działalność gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji.

¹⁰ Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

¹¹ Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

- 10) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zeżłomowania / karta przekazania odpadu / formularz przyjęcia odpadów metali. W przypadku pieców kaflowych i innych źródeł ciepła, które nie podlegają zeżłomowaniu, należy przedstawić odpowiedni protokół kominiarski wydany przez mistrza kominiarskiego, potwierdzający trwałe odłączenie od przewodu kominowego. Beneficjent końcowy zobowiązany jest przedłożyć ww. dokumenty w gminie, z którą zawarł umowę o dofinansowanie.

Część 2) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do podwyższonego poziomu dofinansowania.

10. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy

- 1) Beneficjentem końcowym uprawnionym do podwyższonego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania, która łącznie spełnia następujące warunki:
- posiada tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego¹² do lokalu mieszkalnego, znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
 - przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:
 - 1 673 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
 - 2 342 zł w gospodarstwie jednoosobowym.
- 2) W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej, roczny przychód tej osoby fizycznej, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, o którym mowa w pkt 1) lit. b), nie przekroczył czterdziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

11. Intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

- do 60% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 25 000 zł na jeden lokal mieszkalny,
- do 65% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 26 900 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej zanieczyszczonych gmin¹³. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

12. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

¹² W przypadku współwłasności lub wspólnego ograniczonego prawa rzeczowego beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich współwłaścicieli lub uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego na realizację przedsięwzięcia.

¹³ Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM₁₀ i PM_{2,5} oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

- 1) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji¹⁴, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.
- 2) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- 3) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
 - a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż¹⁵;
 - b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
 - c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.
- 4) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 3), z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.
- 5) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.
- 6) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 7) Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych¹⁶, obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem.
- 8) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego.
- 9) Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej.

¹⁴ Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), ponieważ nie wymaga się, aby działalność miała charakter zarobkowy, czy była prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły. W związku z tym działalność taka jak np. wynajmowanie budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, najem okazjonalny oraz inne formy udostępnienia tych budynków lub lokali na rynku, należy traktować jako działalność gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji.

¹⁵ Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

¹⁶ Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

- 10) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania / karta przekazania odpadu / formularz przyjęcia odpadów metali. W przypadku pieców kaflowych i innych źródeł ciepła, które nie podlegają zezłomowaniu, należy przedstawić odpowiedni protokół kominiarski wydany przez mistrza kominiarskiego, potwierdzający trwałe odłączenie od przewodu kominowego. Beneficjent końcowy zobowiązany jest przedłożyć ww. dokumenty w gminie, z którą zawarł umowę o dofinansowanie.

Część 3) Dla beneficjentów końcowych uprawnionych do najwyższego poziomu dofinansowania

10. Warunki, które musi spełnić beneficjent końcowy

- 1) Beneficjentem końcowym uprawnionym do najwyższego poziomu dofinansowania jest osoba fizyczna realizująca przedsięwzięcie będące przedmiotem dofinansowania, która łącznie spełnia następujące warunki:

- a) posiada tytuł prawny wynikający z prawa własności lub ograniczonego prawa rzeczowego¹⁷ do lokalu mieszkalnego znajdującego się w budynku mieszkalnym wielorodzinnym;
- b) przeciętny miesięczny dochód na jednego członka jej gospodarstwa domowego wskazany w zaświadczeniu wydawanym zgodnie z art. 411 ust. 10g ustawy – Prawo ochrony środowiska, nie przekracza kwoty:

- 900 zł w gospodarstwie wieloosobowym,
- 1 260 zł w gospodarstwie jednoosobowym;

lub

ma ustalone prawo do otrzymywania zasiłku stałego, zasiłku okresowego, zasiłku rodzinnego lub specjalnego zasiłku opiekuńczego, potwierdzone w zaświadczeniu wydanym na wniosek beneficjenta końcowego, przez wójta, burmistrza lub prezydenta miasta¹⁸, zawierającym wskazanie rodzaju zasiłku oraz okresu, na który został przyznany. Zasiłek musi przysługiwać w każdym z kolejnych 6 miesięcy kalendarzowych poprzedzających miesiąc złożenia wniosku o wydanie zaświadczenia oraz co najmniej do dnia złożenia wniosku o dofinansowanie.

- 2) W przypadku prowadzenia działalności gospodarczej przez osobę, która przedstawiła zaświadczenie o przeciętnym miesięcznym dochodzie na jednego członka jej gospodarstwa domowego, roczny jej przychód, z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej za rok kalendarzowy, za który ustalony został przeciętny miesięczny dochód wskazany w zaświadczeniu, nie przekroczył dwudziestokrotności kwoty minimalnego wynagrodzenia za pracę określonego w rozporządzeniu Rady Ministrów obowiązującym w grudniu roku poprzedzającego rok złożenia wniosku o dofinansowanie.

11. Intensywność dofinansowania i maksymalna kwota dotacji

- 1) do 90% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 37 500 zł na jeden lokal mieszkalny,

¹⁷ W przypadku współwłasności lub wspólnego ograniczonego prawa rzeczowego beneficjent końcowy może otrzymać dofinansowanie, jeżeli przedłoży zgodę wszystkich współwłaścicieli lub uprawnionych z ograniczonego prawa rzeczowego na realizację przedsięwzięcia.

¹⁸ Wójt, burmistrz lub prezydent miasta może, w formie pisemnej, upoważnić do wydania zaświadczeń swojego zastępcę, pracownika urzędu gminy albo kierownika ośrodka pomocy społecznej, a w przypadku przekształcenia ośrodka pomocy społecznej w centrum usług społecznych na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych – dyrektora centrum usług społecznych, lub kierownika innej jednostki organizacyjnej gminy, a także inną osobę na wniosek kierownika ośrodka pomocy społecznej, dyrektora centrum usług społecznych lub innej jednostki organizacyjnej gminy.

- 2) do 95% faktycznie poniesionych kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia realizowanego przez beneficjenta końcowego, nie więcej niż 39 900 zł na jeden lokal mieszkalny, w budynku wielorodzinnym położonym w miejscowości znajdującej się na liście najbardziej zanieczyszczonych gmin¹⁹. Lista ta będzie opublikowana razem z ogłoszeniem o naborze, o którym mowa w ust. 5 pkt 2.

12. Warunki dofinansowania udzielanego przez gminę dla beneficjenta końcowego

- 1) W przypadku, gdy w lokalu mieszkalnym, w którym realizowane jest przedsięwzięcie, prowadzona jest działalność gospodarcza rozumiana zgodnie z unijnym prawem konkurencji²⁰, wysokość dotacji jest pomniejszana proporcjonalnie do powierzchni zajmowanej na prowadzenie działalności gospodarczej.
- 2) W przypadku, gdy działalność gospodarcza jest prowadzona na powierzchni całkowitej przekraczającej 30% lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym, przedsięwzięcie nie kwalifikuje się do dofinansowania.
- 3) Nie udziela się dofinansowania na przedsięwzięcie, na które beneficjent końcowy otrzymał dofinansowanie w ramach programów priorytetowych NFOŚiGW:
 - a) Poprawa jakości powietrza w najbardziej zanieczyszczonych gminach – pilotaż²¹;
 - b) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa zachodniopomorskiego;
 - c) Poprawa jakości powietrza poprzez wymianę źródeł ciepła w budynkach wielorodzinnych – pilotaż na terenie województwa dolnośląskiego.
- 4) Przedsięwzięcie realizowane w ramach programu może być dofinansowane z innych środków publicznych niż programy wymienione w pkt 3), z tym, że łączna kwota dofinansowania na przedsięwzięcie nie może przekroczyć 100% kosztów kwalifikowanych przedsięwzięcia.
- 5) Warunkiem udzielenia dofinansowania jest zobowiązanie się beneficjenta końcowego, że po zakończeniu realizacji przedsięwzięcia w ramach programu w lokalu mieszkalnym objętym dofinansowaniem nie będą zainstalowane żadne źródła ciepła na paliwa stałe o klasie niższej niż 5 klasa według normy przenoszącej normę europejską EN 303-5.
- 6) Zakres przedsięwzięcia finansowanego w ramach programu musi być zgodny z programem ochrony powietrza w rozumieniu art. 91 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska, właściwym ze względu na usytuowanie budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem, obowiązującym na dzień złożenia wniosku o dofinansowanie.
- 7) Wszystkie zainstalowane oraz użytkowane urządzenia służące do celów ogrzewania lub przygotowania ciepłej wody użytkowej będą spełniać docelowe wymagania aktów prawa miejscowego, w tym uchwał antysmogowych²², obowiązujących na terenie położenia budynku, w którym znajduje się lokal mieszkalny objęty dofinansowaniem.

¹⁹ Przez najbardziej zanieczyszczone gminy należy rozumieć gminy, w których występują równocześnie przekroczenia poziomu dopuszczalnego dla pyłu PM10 i PM2,5 oraz poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu, określonych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. tj. z 2021 r. poz. 845).

²⁰ Działalność gospodarcza, według unijnego prawa konkurencji, rozumiana jest bardzo szeroko, jako oferowanie towarów lub usług na rynku. Zakres tego pojęcia jest szerszy niż w prawie krajowym (art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców), ponieważ nie wymaga się, aby działalność miała charakter zarobkowy, czy była prowadzona w sposób zorganizowany lub ciągły. W związku z tym działalność taka jak np. wynajmowanie budynku mieszkalnego lub lokalu mieszkalnego, najem okazjonalny oraz inne formy udostępnienia tych budynków lub lokali na rynku, należy traktować jako działalność gospodarczą w rozumieniu unijnego prawa konkurencji.

²¹ Dotyczy pilotażu realizowanego na terenie Gminy Pszczyna.

²² Przez uchwały antysmogowe rozumie się uchwały podjęte przez sejmik województwa w trybie art. 96 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska.

- 8) W ramach programu można dofinansować zakup i montaż tylko jednego źródła ciepła dla lokalu do celów ogrzewania lub ogrzewania i cwu. Wyjątek stanowi ogrzewanie elektryczne, które może się składać z kilku urządzeń trwale zainstalowanych w lokalu mieszkalnym, tworzących system ogrzewania tego lokalu mieszkalnego.
- 9) Otrzymanie dofinansowania na zakup i montaż indywidualnego źródła ciepła w lokalu mieszkalnym nie jest możliwe w przypadku, gdy dla budynku mieszkalnego wielorodzinnego, w którym znajduje się lokal, którego dotyczy wniosek, istnieją techniczne i ekonomiczne warunki przyłączenia do sieci ciepłowniczej i dostarczania ciepła z sieci ciepłowniczej lub jest on podłączony do sieci ciepłowniczej
- 10) Wymieniane źródło ciepła na paliwo stałe musi być trwale wyłączone z użytku. Potwierdzeniem trwałego wyłączenia z użytku źródła ciepła na paliwo stałe jest imienny dokument zezłomowania / karta przekazania odpadu / formularz przyjęcia odpadów metali. W przypadku pieców kaflowych i innych źródeł ciepła, które nie podlegają zezłomowaniu, należy przedstawić odpowiedni protokół kominiarski wydany przez mistrza kominiarskiego, potwierdzający trwałe odłączenie od przewodu kominowego. Beneficjent końcowy zobowiązany jest przedłożyć ww. dokumenty w gminie, z którą zawarł umowę o dofinansowanie.